

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Ima vsak četrtak in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za štiri leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoškovega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroska cesta št. 5. — Vsprejemna naročnina, inserate in reklamacije. — Rokopis se ne vračajo. — Upravništvo: Koroska cesta št. 5, vsprejemna naročnina, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petičarice na enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do urede jutraj. — Ne zapre reklamacije so poštnine proste.

Delati nočejo.

V Trstu hočejo imeti državni uradniki in nastavljeni večje doklade. Ker jim vlada tega ni hotela takoj in v isti meri dovoliti, kakor so zahtevali, zato so začeli s pasivno resistenco. To se pravi, uradniki delajo strogo po predpisih, ali po domače povedano, strašno leno. Pasivna resistenca se razločuje le v tem od štrajka, da pri štrajku delojemalci odkritosrčno povedo, da ne bodo nič delali, pri pasivni resistenci pa se kažejo, kakor bi vendar kaj delali. Zadnji cilj obema, štrajku in pasivni resistenci, pa je, da naredijo delodajalcu veliko gospodarsko škodo in ga tako prisilijo, da zviša delojemalcem plače. Delavski stan se bori navadno odkrito, torej s štrajkom. Samo uradniški stan, brez poguma in podjetnosti, rabi obliko pasivne resistence.

V Trstu je velik trgovski promet. Naši pridelki se nakladajo na ladje in izvažajo preko morja v tuje dežele, iz drugih delov sveta pa prihajajo zopet k nam po morju tuji izdelki. Radi tega malomarno delovanje uradnikov povzroči lahko veliko škodo. Zatrjuje se, da je naredila že prve dni pasivna resistenca okoli 1 milijon kron škode. Brzjavijo imajo zamude po 6 ur, in blago se iz ladij in na ladje silno počasi naklada, ker uganjajo uradniki vse mogoče sitnosti.

Uradniki torej nočejo delati! Zares lepe razmere imamo že v Avstriji. Če bo šlo tako naprej, potem bomo se doživeli, da orožniki ne bodo hoteli loviti tatov, sodniki ne soditi morilcev, politične oblasti ne razpisovati volitev, le eno delo si bodo uradniki še brezdvomno ohranili, da bodo sprejemali davke in si izplačevali plače.

Ljudstvo je nasproti uradnikom delodajalec, uradniki so delojemalci. Razmerje med ljudstvom in uradništvom je v bistvu isto, kakor med gospodarjem in hlapcem. Le da so denarne razmere uradnikove dandanes neprimerno boljše urejene. Ljudstvo skrbi za uradnike boljše, kakor gospodar za svojega hlapca, skrbi kakor oče za svoje otroke. Vsaki mesec jim plačuje vnaprej njih delo, skrbi za njih starost s pokojnino, oskrbuje njih vdove, tudi na otroke ne pozabi, dokler so mladoletni. Avstrija ima na leto približno tri milijarde izdatkov, eno tretjino, torej eno milijardo plačujemo za uradnike.

Kadar štrajkajo ubogi delavci, pošlje vlada zandarje in policaje, da varujejo bogate delodajalce. Ako bi obrtnik štrajkal in ne hotel plačevati davkov, bi ga s silo pripravili k temu. Ako bi kmet ne hotel dajati mešanom in tovarnam živil, bi ga oropali, ali pa si naročili preko njega živila iz drugih držav ter se ne zmenili za to, četudi kmet na tak način pogine. Ra-

dovedni smo, kako bo spravila država svoje nezadovoljne uradnike v red.

Avstrijski uradniki se zadnji čas niso izkazali kot prijatelji kmeta, ampak naravnost kot njegovi sovražniki. Kmetu zvenijo se po ušesih grdi kriki uradništva po odprtju mej, po argentinskem mesu, po zvišanju plač v najbolj neugodnih gospodarskih letih. Tudi v uradih, posebno, kjer sedijo naši narodni in verski nasprotniki, se ti ljudski uslužbenici vedejo mnogokrat, kakor bi kmet, obrtnik in delavec bili milostno nastavljeni, ne pa narobe, kakor je v istini.

Mogoče, da zvenijo naše besede precej rezko. Toda, resnične so. Avstrija je v nevarnosti, da postane uradniška država. Zgodovina nas uči, da ni večje nesreče za ljudstvo, kakor kjer vlada uradništvo. Zato je treba ljudstvo pravočasno opozoriti na nevarnost. Med nas se mora zopet vrniti ljubezen in spoštovanje do onih stanov, ki delajo, ki se borijo z naravo, ki skrbijo za narodovo bogastvo, ki ustvarjajo nove gospodarske vrednosti. To so trgovci, obrtniki, kmetje in delavci. Kdor ljubi ljudstvo, naj širi to ljubezen in spoštovanje vsepovsod.

Štajerska dežela.

Dobili smo prve podatke o ljudskem štetju. Govore sedaj še samo o številu ljudi. Štajerska je štela z 31. decembrom 1910 1.430.308 prebivalstva. Pred 10. leti jih je bilo 1.347.148, torej znaša prirastek 83.160, ali 617 odstotkov. Na splošno nam številke pravijo, da se je prebivalstvo v mestih in trgih zelo pomnožilo, na deželi le malo, ali pa je celo nazadovalo. Tako je nazadovalo število ljudi od zadnjega ljudskega štetja v teh-le okrajih: Sv. Lenart v Slov. gor., nemški Lonč, Gor. Wölz, Konjice, Ivnik, Gornji Grad, Marenberg, Smarje pri Jelšah, Voitsberg in Slovenji Gradec. Jako hvaležni bomo svojimsošljenikom, če nam iz prizadetih okrajev, kjer je število padlo, razložijo globlje razloge te žalostne prikazni. Skupen razlog je pač slabo stanje kmečkega stanu, vsled kojega se ljudje izseljujejo in preseljujejo, a vsak okraj ima tudi svoje posebne okrajne gospodarske razmere, ki vplivajo na gibanje ljudstva. V naslednjem podamo natančnejše podatke zadnjega ljudskega štetja na Štajerskem.

	1900	1910	1910 proti 1900	%
Maribor mesto	23.258	26.081	+ 2.853	+ 12.1
Celje mesto	6.105	6.385	+ 280	+ 4.6
Ptuj mesto	3.690	4.208	+ 518	+ 14.0

lavnice na Dunaju. V svojem rokodelstvu se je izobrazil tukaj do najvišje stopinje.

Za Benedikta so bila torej že pripravljena tla, kamor si lahko postavi svoje ognjišče, kjer lahko postane sam svoj gospod. Mnogotere izkušnje in nevarnosti so ga storile trdnega, da je ostal na pravem potu, posebno v velikem mestu, kakor je Dunaj, kjer je za mladega človeka vse polno nevarnosti. Njegova vest — materino oko, in posebno pregovor: nikdar brez dela biti — so ga obvarovale raznovrstnih izkušnjav in nevarnosti. Med tem, ko so praznovali njegovi tovariši „zaspani ponedeljek“, ter pili in igrali itd., iskal je Benedikt razvedrila pri delu. Žalostne posledice nezmernosti, pijačevanja in igranja so mu kazale pravo pot.

Nekega dne čita Benedikt v časnikih, da so zaprli tri agente, ki so spravljali neizkušene ljudi v Ameriko. Cele trupe so spravili do Hamburga, jih tam opeharili za denarje in je pustili v veliki revščini. Z agenti so vjeli tudi neko dekle, ki jim je služila za to, da je pregovarjala ljudi. Cesar namreč ne doseže drugič, doseže gotovo ženska... Benedikt bere in obledi: — po popisu oseb je spoznal, da so to isti agenti, ki so hoteli tudi njega vloviti...

Ko je Benedikt za nekaj tednov pozneje stal pri oknu, zasliši v nasprotni kavarni krik. Mnogo ljudi se zbira pred okni in vrati, dokler ni prišel policaj, ter odpeljal tri sleparje-igralce. Pa kako se začudi Benedikt, ko zagleda v teh sleparjih onega lepega, nežnega mladeniča, ter onega gozdarskega pomočnika, nam že znana od prvega dogodka Benediktovega potovanja.

Pol. okraj Celje	111.871	116.775	+ 4.904	+ 4.4
in sicer sod. okr.:				
Celje	39.766	42.381	+ 2.615	+ 6.6
Vransko	10.887	11.112	+ 275	+ 2.5
Smarje pri Jelšah	18.170	17.426	- 744	- 4.0
Gornji grad	15.717	15.293	- 424	- 2.7
Laško	27.381	30.563	+ 3.182	+ 11.6
Sod. in pol. okr. Konjice	22.208	22.018	- 190	- 0.8
Pol. okraj Ljutomer	26.791	27.552	+ 761	+ 2.8
in sicer sod. okraj:				
Ljutomer	14.154	14.694	+ 540	+ 3.8
Gornja Radgona	12.637	12.858	+ 221	+ 1.8
Pol. okraj Maribor	89.585	93.918	+ 4.333	+ 4.8
in sicer sod. okraj:				
St. Lenart v Sl. g.	17.592	17.568	- 24	- 0.1
Maribor	52.602	56.815	+ 4.213	+ 7.9
Slov. Bistrica	19.331	19.535	+ 204	+ 1.1
Pol. okraj Ptuj	79.741	81.725	+ 1.984	+ 2.2
in sicer sod. okraj:				
Ormož	20.067	20.843	+ 776	+ 3.8
Ptuj	47.991	48.634	+ 643	+ 1.3
Rogatec	11.683	12.048	+ 365	+ 3.1
Pol. okraj Radgona	37.911	38.749	+ 838	+ 2.2
in sicer sod. okr.:				
Čmurek	22.854	23.306	+ 452	+ 1.9
Radgona	15.057	15.443	+ 386	+ 2.5
Polit. okraj Brežice	47.966	50.204	+ 2.238	+ 4.7
in sicer sod. okr.:				
Kozje	17.786	18.248	+ 462	+ 2.6
Sevnica	10.779	11.449	+ 670	+ 6.2
Brežice	19.401	20.507	+ 1.106	+ 5.7
Pol. okr. Slovenjgradec	44.010	42.466	- 1.544	- 3.5
in sicer sod. okraj:				
Marenberg	15.590	15.060	- 530	- 3.4
Šoštanj	14.177	14.298	+ 221	+ 1.5
Slovenjgradec	14.243	13.008	- 1.235	- 8.0

Politični ogled.

Mala politična naznanila.

Dne 17. februarja: Pogajanja glede sporazumljenja med Čehi in Nemci na Češkem se imajo pričeti zopet začetkom aprila. Na vseh je malo upanja. — Listi poročajo, da se bavi bolgarski kralj Fer-

Skoro bal se je Benedikt, da sta ta dva jetnika izdala tudi njega pred sodnijo, ker ga je kmalu potem dal poklicati preiskovaini sodnik. Tukaj je izvedel, da to niso le sami sleparji, ampak tudi tolovaji, koji so v oni noči zagrebli zaklad, katerega je potem spravil Benedikt na dan... Ti lopovi so se potepali okrog znanih pod različnimi imeni. Tudi sedaj se onemu agentu izmaknili iz žepa veliko svoto denarja; a pri tem so jih zalotili. Preiskava je dognala dolgo vrsto zločinov, med njimi tudi umor. Kar se je tikalo Benedikta, je bil le samo priča zavoljo onih zakladov...

Nekega dne korači Benedikt po novi delavnici in pregleduje razne stvari. Pred kratkim je postal mojster. Za plačilo za dolgoletno službo je dobil od svojega mojstra, ki je bil brez otrok, del njegovega premoženja. Tudi je bilo upanje, da dobi še več. Ker mu je šel njegov mojster tako na roko, mu ni bilo težko, osnovati svojo delavnico. Pa to še ni bilo vse, kar ga je delalo srečnega — v zadnjem času je našlo njegovo srce tudi nekaj drugega. To je bila zala in pridna mlinarjeva hčerka v sosednji ulici.

Popisati prizore dveh ljubečih src, koja se bodo kmalu združila, bilo bi zanimivo, vendar bi porabili preveč časa in prostora. Ko je tedaj ogledoval Benedikt svojo delavnico, pomoli naglo Nežika, ali kakor so jo vsi klicali, Jagnjenka, glavo v sobo; potem pa gre tiho po prstih k zamišljenemu Benediktu, mu zakrije oči in vpraša:

„Kdo je?“

„Kdo drugi, kakor moja Jagnjenka?“ reče Benedikt, se hitro obrne in pristreže svojo drago v naročje ter jo poljubi. Nato je moralo slediti seveda malo zamere in zopetno sprijaznenje. Ko sta oba z roko

PODLISTEK.

Materino oko.

(Slika iz življenja. Prevel Starogorski.)
(Dalje.)

„Materino oko!“ zašepeta za nekaj hipov in pogleda plakaje k Materi božji, ki je gledala tako bolestno nanj. „Materino oko!“ ponovi Benedikt tretjaje — „bodi mi milostljivo, bodi mi dobro — moje srce je bilo slabo!“ In ko je opravil iskreno molitev, vstane in zdi se mu, da ga Marija prijazno in milo-veselo gleda. In ko je nadaljeval svojo pot, se mu smehlja materino oko od radosti.

Dve uri pozneje je stal Benedikt, v sredi ljudi na dvorišču deželnega gradu, in vprašanja so letela od vseh strani nanj. On je namreč sklenil, oddati zaklad in se odločil, nesti ga v ta grad. Strah in veselo iznenadenje sprejeti grofa, ko mu razloži Benedikt celo stvar. Ker tatvino so opazili šele komaj sedaj, ko je oddal Benedikt zaklad. Benedikt mora ostati skozi noč v gradu in ponoviti vse pred preiskovalnim sodnikom. Zelo je bil pogosten, pohvaljen, in drugič dan je, bogato obdarjen, nadaljeval svojo pot.

Svetinjo on hranil je verno,
od matere dano na pot,
čuval in ljubil jo neizmerno —
in ta ga je var'vala zmot.

Leta so potekla. Benedikt je dobil, akoravno ne takoj, vendar kmalu službo v eni prvih mizarjskih de-

dinand z mislijo, ustanoviti zvezo Bolgarske z Avstro-Ogrsko. Vsled tega se je tudi v bolgarskem sobranju (drž. zboru) predložila predloga o izpremembi ustave, ki naj bi zagotovila kralju pravico, skleniti zveze s kakimi drugimi državami, ne da bi imel dovoljenje od sobranja, in ne da bi tudi o tem obvestil sobranje. — V Arabiji se vrše vedno boji med Arabci in Turki. Po turških poročilih so vedno tepeni Arabci, ki pa jih je vedno več in vedno bolj pritiskajo Turke. Položaj Turčije je sploh nevaren.

Dne 18. februarja: Proti krakovski policiji je ukazal notranji minister uvesti preiskavo, ker ob vseučiliških izgredivih, ki so jih uprizorili svobodomiselci, ni hotela tako nastopiti, kakor bi morala. — Socialisti na Bolgarskem so sklenili, da se proglasi Bolgarska za republiko. V to svrhu sklicujejo že shode. — V Mehiki divja revolucija še vedno. Revolucionarji zmagujejo. — Tudi na ameriškem otoku Haiti je revolucija. Tu pa nastopa vlada silovito. Dan za dnem ustrelje več uglednih mož. Zadnje dni so ustrelili nad 30 mož.

Dne 19. februarja: Srbski kralj Peter se mudi sedaj v Rimu, kjer je gost italijanskega kralja. Rimski listi naglašajo, da ni pripisovati obisku srbskega kralja nikakega političnega vpliva. — V angleški poslanski zbornici pripravljajo unionisti zaradi vladnega predloga, po katerem bi se omejil vpliv angleške gosposke zbornice, obstrukcijo, da onemogočijo nameravano postavo. — Na Portugalskem še vedno ni miru. Lisabonska sodrga je ob belem dnevu razdejala fiskarne katoliških listov, ne da bi bila posredovala policija. V Oportu so imeli katoličani shod. Po shodu so pa napadli republikani katoličane. Republikanska sodrga je vdrla s silo v Katoliško delavsko društvo, kjer je vse razbila.

Dne 20. februarja: Vojni odsek avstrijske delegacije je od mornariške uprave zahtevane kredite za dreadnoughte (voj. ladje) sprejel z vsemi proti 3 glasovom. — V Madridu na Španskem so zaprli tri anarhiste, ker so širili rdeči letak, s katerim se pozivajo na vstajo. — Med Rusko in Kitajsko je nastal resen spor, ker je prelomila Kitajska leta 1881 sklenjeno trgovinsko pogodbo. Ruske korake proti Kitajski namerava baje tudi Japonska podpirati.

Dne 21. februarja: Socialno-politični odsek državnega zbora je sklenil resolucijo, v kateri se država pozivlje, študirati v tujih državah vprašanje, kako omejiti izseljevanje in zboljšati socialne razmere doma. Dalje se je sklenil zakon o prepovedi nočnega dela žensk pri premogokopih. — Izvrševalni odbor češke socialno-demokratske stranke je sklical v nedeljo skoro po vseh čeških mestih shode proti zahtevam vojaške uprave. V Pragi sami se je vršilo osem socialno-demokratskih shodov. — Na otoku Kreki vre zelo nevarno. Upor lahko izbruhne vsak čas.

Razne novice.

* Umrl je dne 21. t. m. v Velenju po dolgi mučni bolezni veleč. g. Franc Smrečnik, umirovljeni župnik iz St. Ilja pri Velenju. Ranjki je bil rojen dne 25. julija 1839 v St. Ilju pod Turjakom, v mašnika je bil posvečen kot bogoslovec tretjega letnika dne 17. julija l. 1864. Pol leta je služboval kot drugi kaplan v Sevnici ob Savi, potem pa je sprejel službo odgovarjalca pri rodbini grofa Brandisa v mariborskem gradu. L. 1866. je šel odtod za kaplana k Sv. Lovrencu v Puščavi, od tam je šel dne 20. februarja 1867 za kaplana k Sv. Juriju pod Taborom, a že 30. aprila 1868 se je preselil za kaplana v Slivnico pri Mariboru. Od tod je šel dne 1. septembra 1869 za prvega kaplana k Sv. Martinu pri Slovenjem Gradcu, kjer je bil po smrti č. g. nadžupnika Fr. Novaka od 3. februarja 1872 do 31. julija 1872 provizor, potem pa zopet kaplan do 20. avgusta 1872. Takrat je bil premeščen v Vojnik pri Celju. Tam je ostal do konca sep-

v roki pregledala vse, sta še pohitela v sobo, kjer bodo tekle urice njunega življenja zanaprej...

Ravno v tem trenutku postane Benedikt molčeč, spreminjajoč barvo.

„Kaj ti je, Benedikt?“ vpraša Jagnjenka. Benedikt potegne z roko preko čela in reče za nekaj časa:

„Jagnjenka, jaz sem slab sin!“

„Tega ti ne verjamem!“ vsklikne ona in ga po boža po licu: „Zakaj bi bil slab sin?“

Benedikt molči, potem prime naglo Jagnjenko za roko in reče:

„V vsej nesreči sem mislil na svojo mater — v sreči pa jo pozabim... Jagnjenka,“ nadaljuje ginjeno: „Boš uslišala moje prošnje!“

„Da, kaj hočeš!“

„Ti moraš k moji materi — moraš ji nesti nekaj denarja in pismo od mene. Moraš ji reči, da sem slisal, da je boina in brez pomoči in da sem postal tebe, da ji strežeš... da sva pa zaljubljena in zaročena, tega ji pa na noben način ne smeš povedati — dokler sam ne pridem — in sam... drugo ti sedaj ne smem povedati...“

„Benedikt!“ vsklikne Jagnjenka začudeno.

„Le čudi se, kakor hočeš,“ reče Benedikt in ji z vročim poljubom zamaši usta. — „Sedaj pa idi k tvojim starišem, jaz pridem za teboj. Za 14 dni pa pridem za teboj k moji materi... in šele potem, ko pridem domov, rečeš moji materi, kdo da si... Jaz moram videti njeno oko, ali je jasno ali kalno, ko bo izvedela to novico!“

(Konec prih.)

tembra 1877, ko se je preselil v Braslovče, kjer je bila njegova zadnja kaplanija. Dne 21. maja 1882. je nastopil podeljeno mu župnijo St. Ilj pri Velenju. Tam je pastiral blizu 26 let. Dne 12. junija 1898 je bil odlikovan z naslovom kn. sk. duh. svetovalca. Ker so ga jele zapuščati moči, je prosil za umirovljenje in je dne 1. maja 1908 stopil v stalni pokoj, katerega je preživel v svoji hiši v Velenju. Neumornemu delavcu v vinogradu Gospodovem bodi zemlja lahka!

* Iz pravosodne službe. Te dni se bodo v okrožju graškega nadsodišča razglasila imenovanja raznih sodnikov. Od teh pride dr. Rihard Selleyey (posilimec) iz Sevnice v Soštanj, dr. Fran Zihner iz Kozjega v Celje, dr. Ivan Tertnik (posilimec) iz Sostanje v Celje, dr. Marinič (posilimec) iz Ptujja v Celje, dr. Jos. Fischinger iz Gornjega Grada v Sevnico. Na svojih mestih postaneta stalna sodnika Anton Zdošek iz Laškega trga in Franc Tiller iz Gornjega Grada. Okrajni sodnik dr. Zangger v Rogatcu je imenovan za sodnega svetnika istotam. Dr. Rudolf Tschuch pride iz Celja v Velikovec za okr. predstojnika, dr. Jurij Račič pa iz Celja v Konjice. Za sodnike so imenovani: dr. Josip Tombah za Kozje, dr. Kurnik pa za Sv. Lenart v Slov. gor.

Iz šole. Na trirazredni ljudski šoli v Rogaški Slatini je razpisano mesto definitivnega učitelja. Prošnje do dne 10. marca na krajni šolski svet v Rog. Slatini. Šola je v prvem plačilnem razredu. Učitelj ima na razpolago prosto stanovanje in kurjavo. — V Vojniku pri Celju je na tamošnji trirazrednici z nemškim učnim jezikom razpisano mesto provizoričnega ali definitivnega učitelja. Prošnje do 2. marca na krajni šolski svet v Vojniku. Služba se nastopi dne 1. maja 1911. — Na petrazredni ljudski šoli pri Sv. Lovrencu nad Mariborom se razpisuje mesto definitivnega učitelja ali učiteljice z normalnimi dohodki II. plačilnega razreda. Prošnje do 15. marca 1911 na krajni šolski svet pri Sv. Lovrencu nad Mariborom. Dokazati se mora znanje obeh deželnih jezikov.

Uredniški mesti. Prazno je mesto drugega urednika in upravnika pri uredništvu „Straže“ in pa mesto urednika pri „Slov. Gospodarju“. Prošnje se naj kmalu vpošljejo.

* Dunajčani za časopisje. Velikanski shod so priredili Dunajčani dne 19. t. m., na katerem so se navduševali za razširjanje katoliškega časopisja. Poudarjalo se je, da je kljub temu, da je politično v krščanskih rokah, Dunaj na časnikarskem polju vendar še močnejši glede liberalnega, kakor krščanskega časopisja. Pozivali so duhovščino, katoliška društva, pobožne družbe, poslance in voditelje, naj store vse za povzdigo in razširjenje katoliškega časopisja. Na zborovanju je bilo tudi mnogo katoliškega plemstva. Nauki, ki so se dajali Dunajčanom, veljajo tudi za nas. Proč z vsemi liberalnimi listi, naj že bodo nemčurski, slogaški ali narodno-napredni! Razširimo in okrepi mo katoliško časopisje!

* Obstrukcija v deželnem zboru dela tudi Nemcem sedaj že mnogo preglavic. Postajajo bolj ponižni. Le ptujski Linhart se pred šnopsarji in nemškutarji rohni in divja proti slovenskim poslancem. Toda tudi to rohnenje ne bo premotilo treznega slovenskega ljudstva. Kar zagovarja „Stajerc“, to je gotovo samo nemškim mešanom in uradnikom v korist, nikdar pa kmetom. Poštenim Nemcem pa se odpirajo oči, ker uvidijo, da se godi Slovincem krivica in da je torej obstrukcija dobro utemeljena.

* Kako lažejo. Da bodo naši somišljeniki zopet na enem slučaju videli, kako propali ljudje so štajercijanci, prinašamo „Stajercovo“ poročilo o našem šentlenartskem shodu. Dobesedno piše: „Klerikalni hujškači so zborovali v St. Lenartu za zaklenjenimi vratmi v varstvu 14 orožnikov. Dva poslance sta prišla, in še urednik Kemperle jima je moral pomagati. Pred slovenskim ljudstvom pa so jili morali braniti bajonefi...“ Take lažnjive pokveke hočejo biti vzgojitelji našega ljudstva. Kjer se jim ljudstvo prepusti, od tam dobivamo šnopsarje, pretepače in morilce. „Stajercov“ duh je za naše kraje prava črna smrt.

* Nepristranski glas. Ker so slovenski poslanci dosegli na Dunaju v vseučilišnem vprašanju, kar se je pri zahrbtnih spletkah gotovih vladnih špijonov in pri vednih napadih od strani liberalnih Čehov sploh dalo doseči, so liberalni listi napadali seveda naše poslance, ne pa liberalnih slovenskih, ki so izdajali ves čas vladi taktične skrivnosti ter že po leti vrgli puško v koruzo. Nepristranski, v Gorici izhajajoč list „Gorica“, piše: „Zdaj pa pogledajte slovenske, takozvane „napredne“ liste „Slov. Narod“, „Sočo“, „Edinost“! Vsa ta „napredna“ trobila molčijo popolnoma o postopanju Plojevega kluba ter napadajo zaradi opustitve obstrukcije samo le Slovenski klub in slovenske „klerikalce“. Najnesramnejše piše v tem pogledu tržaška „Edinost“. Tirade tržaškega lista so le grda komedija umetnega ogorčenja. Saj so opustili liberalni poslanci obstrukcijo ravno tako, kakor poslanci S. L. S. Vedno poštena, dostojna nadstrankarska tržaška tetka pa izliva ves svoj žolč le nad „klerikalce“, Plojevega kluba pa niti ne omenja, kakor da bi ne eksistirala. Nam se ta pristranska, nepoštena pisava, to hinavsko ogorčenje tržaške „Edinosti“ stadi. Zato rečemo le toliko: Dokler bodo na Slovenskem tudi taki pristranski, lažnjivi listi delali javno mnenje, dokler bo korakal velik del jugoslovanskih poslancev v boj za naše pravice pod poveljstvom takih aktivnih dvornih svetnikov, kakršen je prožni gospod dr. Ploj: se vremena ne zjasnijo — ne „kranjcem“ ne Hrvatom. — Kakor se iz tega razvidi, sodijo Plojev klub povsod tako, kakor pri nas.

* V Skripeih. Liberalna Glavna posojilnica v Ljubljani je v konkurzu. Ker je bila tudi Zadruga zveza celjskih liberalcev tako nespametna, da je tam nalagala svoj denar, zato ima dr. Kukovec sedaj v Ljubljani pri Glavni posojilnici mnogo skrbi. General propale liberalne stranke na Štajerskem je postal že tako ponižen, da je predlagal za upravitelja konkurzne mase sodnega svetnika Višnikarja, namestnikom pa ravnatelja naše ljubljanske Zadruga zveze, Rašica. Ko jim teče voda v usta, znajo torej tudi celjski liberalci biti prav pohlevni. Kakor slišimo, imajo liberalni Celjani v polomljeni Glavni posojilnici okoli 300.000 kron. Strašno lahkomišelnost so ravnali ti gospodje z ljudskim denarjem.

* Proti zajcu. Vlada na predlog sedanjega nezmožnega poljedelskega ministra barona Widmanna, ni hotela potrditi lovskega zakona, kakor so ga sklenili naši poslanci v kranjskem deželnem zboru. Vsled tega je dr. Susteršič v zadnjem zasodanju kranjskega deželnega zbora dne 18. t. m. ostro napadal vlado in poljedelskega ministra. Rekel je: „Žalostno je, da imamo samo v Avstriji poljedelskega ministra, ki ne ve, kako težko živi naš kmet, kako mu dela zajec občutno škodo, ministra, ki se, namesto da bi branil in čuval koristi poljedelca, zavzame za zajca.“ — Kranjski deželni zbor je sklenil v isti seji 10milijonsko posojilo za zboljšanje kmečkih posestev ter dal podporo za gospodarske zadruge.

* Vojaške premembe. Izvedeli smo, da se na pomlad l. 1912. najbrže premesti pešpolk št. 47 iz Gorice v Celovec, kranjski polk št. 17 pride iz Celovca v Gorico, tržaški 97. polk pa odide najbrže na Ogrsko. To je predlog kornega poveljstva, sedaj se nahaja predlog v ministrstvu, ki se pa še ni odločilo.

* Poziv. Slovenski rudar Franc Zajec iz Muljave pri Zatičini, fare St. Vid na Dolenskem, stanujoč Josefastraže št. 2, P. Hamborn, Rheinprovinz, išče svojo mater 45letno Marijo Zajec iz Muljave, ki gotovo kje služi. Sin je od nekaj mesecev vdovec s štirimi otročiji ter na tujem v veliki zadregi in bi rad vzel svojo mater k sebi, pa je nikjer ne more najti. Kdor ve za njo, se uljudno prosi, da naj sporoči njen naslov sinu ali rektorju Köster v Hambornu, Rheinprovinz.

Za obmejne Slovence se je nabralo na predlog Marije Valenko, šivilje v Cunkoveih, na svatbi Lovrenca Janžekoviča in Marjete Petrovič v Prvencih 7 K 27 vin. Mladina poročencema želimo v novem stanu veliko sreče.

Za Dij. kuhinjo v Mariboru je prejel mariborski odvetnik dr. Pipuš v kazenski zadevi A. Florjančič proti A. Jagerju dogovorjeni znesek 20 K.

* Za „Slov. Stražo“ je daroval g. Jakob Pirtošek ob priliki svoje zaroke z gđ. Jerico Klanjšek 300 obrabljenih znamk. Živel!

Mariborski okraj.

m Maribor. Med Gradcem in Mariborom se bodeča vpeljala s 1. majnikom dva nova vlaka, in sicer bo odhajal vlak iz Gradca ob 7. uri 40 minut zvečer in iz Maribora v Gradec ob 11. uri 30 minut zvečer. — Zasebno štetje ljudstva so izvršili Slovinci v Mariboru in našli okoli 8000 zavednih Slovencev. Vseh Slovencev v Mariboru, zavednih in nezavednih, je gotovo nad 14.200. Mestni urad pa je naštel samo 3817 Slovencev.

m Sv. Marjeta na Pesnici. Dne 15. t. m. je v Gospodu zaspala gospa Magdalena Valentan, previdna s sv. zakramenti, po kratki in mučni bolezni, v 61. letu svoje starosti. N. v m. p.!

m Sv. Trojica v Slov. gor. Kam plovemo? V žrelo nemškutarjev, v brezno narodnega in verskega propada. Bil je nekaj časa mir pri Sv. Trojici. Mislili smo že, da je „Stajerc“ umrl, da je ptujski krota v tej zimi zmrznila ali pa se potopila v Zerjavcih v Schiltzovi slatini; toda zelo smo se motili. Komaj je odpotoval od nas glavni agitator in razširjatelj ptujške „Stajerca“, že se je našel njegov vredni naslednik v podobi čevljarja H., ki z neverjetno drznostjo očitno prodaja in vsiljuje ljudem ob nedeljah in praznikih lažnjivega „Stajerca“. Žalostno, da moramo videti in slišati, kako se pri nas kar trgajo za ta list, med tem, ko so začeli „Slov. Gospodarja“, ki je pošten katoliški list, opuščati in zamenjavati. Ali ste to slovenski, katoliški možje, kmetje slovenskih gor, vsaj taki hočete biti, ako vam je laž ljubša in slajša, kot resnica? Pozivamo pred vsem kot uplívne in glavne činitelje č. oo. frančiškane, da delajo z vsemi močmi proti tej nesramni narodni in verski gonji. To je njih dolžnost. Če se ne motimo, se je ravno od č. oo. frančiškanov, ali vsaj pod njih vodstvom, ustanovilo pred leti Kat. izobr. društvo. Pa to, kakor se nam dozdeva, je zaspalo popolnoma; vsaj na zunan ne kaže nobenega delovanja in gibanja, nobenega shoda, nobenih predavanj. To je žalostno za izobraževalno društvo, ki se imenuje celo „katoliško“! Kaj pomaga, ako je društvo ustanovljeno, pa ne dela! Nasprotniki delajo noč in dan v doseg svojega namena. Liberalci pripravljajo in razposojujejo svoje knjige in časopise. Nemškutarji strastno širijo „Stajerca“, prireajo shode, veselice itd., da širijo nemškutarstvo in pripravljajo pot protestantizmu. Kat. izobr. društvo pa mirno spi in ničesar ne stori! To se pravi naravnost podpirati nasprotnika! Možje trojiški, pokažite že vendar enkrat, da ste odločni slovenski možje, in ne Minke! Radi enega ali dveh navideznih mogotcev se vam pač ne bodo hlačice tresle; saj so oni odvisni od vas, in ne vi od njih. Sramotno bi bilo, da bi si dali od njih zapovedovati, ki živijo od vaših denarjev. Ako bi pri njih ne kupovali, morajo iti vsi beračiti. Preniz-